

L'OPINIÓ

Any V-Número 324
Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Divendres, 17 de juny de 1932

L'ESTATUT, AL PARLAMENT

Una esmena del senyor Xirau (Antoni), relativa als territoris limítrofs que es volguessin incorporar a Catalunya, fou rebutjada per 115 vots contra 52; una altra del senyor Esteve encaminada a l'oficialitat única del català en territori de Catalunya també fou rebutjada per 149 vots contra 52.-Per 202 vots contra 43, i 137 contra 18, foren rebutjades dues esmenes catalanòfobes dels senyors Royo Villanova i Martín Martín.-El senyor Balbontín també es revelà inopinadament partidari de l'ensenyament a càrrec de l'Estat "per tal que els proletaris catalans no haguessin de patir les extralimitacions de la Generalitat".-Unes esmenes dels senyors Royo i Rey Mora passaren a estudi de la Comissió.-Avui serà votada, probablement, la totalitat de l'article segon del dictamen de la Comissió sense modificacions essencials

Madrid, 16. — A les quatre de la tarda s'obre la sessió de la Cambra, sota la presidència del senyor Besteiro. Al banc blau, els ministres de Justícia, Governació i Treball.

El President de la Cambra demana que la mateixa Comissió de suplicatori intervingui en els afers que hi hagi pendents.

ELS FETS DE SEVILLA

El senyor FERNANDEZ CASTILLEJO intervé en la interpellació so-

bre la situació política i social a Sevilla. Diu que calgué sobre Sevilla un veritable flagell de pistolers a sou disposats a enderrocar el règim. Al·ludeix a la campanya electoral realitzada per l'Aliança d'Esquerreres Republicanes difamant la República. (El senyor Franco interromp).

El senyor PEREZ MADRIGAL: Deixeu-lo, que és un home de vols molt enlairats.

El senyor FERNANDEZ CASTILLEJO diu al senyor Franco que quan

era monàrquic i anava amb Primo de Rivera, ell ja treballava per la República sofrint persecucions. Continua l'orador censurant l'Aliança d'Esquerreres. Es refereix als successos de Tablada i declara que l'oficialitat no era monàrquica com deia Franco. Assegura que el capità Doval és tan republicà com el que més ho sigui, i censura que, emparant-se en la immunitat parlamentària, s'organitzin campanyes anti-republicanes. Creu que haurien d'ésser a Bata moltes persones que ocupen alts càrrecs.

Declara que les vagues de Sevilla foren injustes, i que únicament ha estat justa la d'empleats municipals. Els patrons compliren amb el seu deure, com ho demostra l'excel·lent collita, malgrat que els obrers, influenciats per verinoses doctrines, cometien tota mena de desmans. Censura alguns elements que no prestaren el necessari ajut al governador. (El senyor Pérez Madrigal, interromp).

El senyor ALTABA: A l'Institut! Suspeneu-lo, senyor President.

El senyor FERNANDEZ CASTILLEJO diu que els que propugnen per la Dictadura roja, els és el mateix la Dictadura blanca.

El Sr. FERNANDEZ CASTILLEJO: Es precis remeiar la situació que la Dictadura creà a Sevilla. Es precis declarar fora de la llei els Sindicats que combaten la República, ja que el Parlament ha aprovat la llei d'Associacions professionals.

Diu que cal que la República procedeixi de manera que no hi hagi por de morir a mans dels trinxeraires. Cal adoptar mesures de gran energia per evitar aquesta plaga.

El Sr. FERNANDEZ CASTILLEJO diu al senyor Ortega i Gasset (don Eduardo) que si vol intervenir aquesta tarda li queden deu minuts.

El Sr. ORTEGA Y GASSET creu que aquesta interpellació no ha d'interrompre's.

ORDRE DEL DIA

S'entra a l'ordre del dia. S'aproven en definitiva un projecte de llei del matrimoni civil; un altre establint normes per a la distribució del rendiment de la patent d'automòbils, i el referent a la dissolució del Cos eclesiàstic de l'Exèrcit.

Es pren en consideració una proposició de llei del senyor Rico sobre creació d'un Cos de directors de bandes de música provincials, municipals, de mancomunitats i de capítols insulars.

S'aprova un dictamen disposant que la quantitat de 50.000 pessetes consignada en el pressupost vigent per a lloguers, trasllat, de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Madrid, s'aboni a la Junta de govern com a interès del milió de pessetes que aquesta lliura en virtut de préstec a la Junta de la Ciutat Universitària.

L'Estatut.-Intervenció del senyor Xirau

Continua la discussió de l'Estatut de Catalunya.

El senyor XIRAU defensa un vot particular a l'article segon, abans quart, del dictamen, que es refereix a l'agregació a les regions autònomes de territoris limítrofs.

El vot particular és, únicament, per tal de completar el paràgraf segon de l'article 10 de la Constitució espanyola.

Interrompen els Sres. ALGORA i VILLANUEVA, violentament: Això és una altra deslleialtat.

Ni per la mort de Castro Girona, ni per la de Dolors Bernabeu, ni pels tractes amb els pistolers, ni pel tràfec de cocaina, ni per cap dels seus negocis bruts... PERO FINALMENT EL JOVE ALFONSITO BARRERA HA INGRESSAT A LA PRESO

...I ADHUC HI HA INGRESSAT AMB EL PAPA, DON EMILIO BARRERA Y LUYANDO, EX-CAPITA GENERAL DE CATALUNYA, I ARA I ABANS CAPITA GENERAL DE PISTOLERS

Alguns diputats radicals i d'un altre matis increpen el Sr. Xirau.

Es promou un regular escàndol, que talla a cops de campaneta el President, dient: Es evident el dret que assisteix al senyor Xirau de defensar el seu vot particular. Després i davant la votació, els representants de les minories podran exposar el seu vot. (Aplaudiments de la majoria.)

Insisteix el Sr. XIRAU en la constitucionalitat del seu vot particular, que sotmet per això a la consideració de la Cambra.

El Sr. LARA, per la Comissió, diu que la Constitució no consenteix la formació de nuclis polítics administratius, ja sigui per mitjà de la federació de regions autònomes, o per l'agregació a aquestes de territoris limítrofs que no constitueixen una regió.

S'estén en altres consideracions i cita textos del senyor Alcalà Zamora, quan la discussió de la Constitució sobre la possibilitat d'una agregació d'Aragó a Catalunya, que el Sr. Alcalà Zamora creu irrealitzable. (Aplaudiments en els radicals.)

Per això—acaba—la Comissió no pot acceptar el vot particular. (Aplaudiments a tota la Cambra.)

Rectifica el Sr. XIRAU No es tracta—diu—de cap expansió.

El Sr. GUALLART: Doncs, vosaltres ho heveu dit.

El Sr. XIRAU: El que nosaltres demanem és perfectament constitucional i això ha de fer-se constar a l'Estatut català, per a complementar l'article primer de la Constitució.

Vot del senyor Xirau per 155 vots. En votació ordinària es rebutja el contra 52.

El senyor VALLE defensa un altre vot particular que té molts punts de contacte amb el rebutjat i la finalitat del qual és la mateixa encara que canviï el procediment.

A la seva manera, no s'ha de contradir la voluntat d'un muni-

cipi que desitja agregar-se a una regió autònoma, si ho aprova la major part dels seus electors i ho aproven així mateix el Parlament català i les Corts de la República. El senyor LARA rebutja també aquest vot particular, i el seu autor el retira.

EL POBRE SENYOR CARRASCO

El senyor CARRASCO FORMIGUERA pregunta per la sort que ha pogut córrer una esmena per ell signada a l'article quart, suprimint.

El senyor ESTEVE diu que, com que l'esmena reproduïa l'esperit del vot particular del senyor Xirau que ha estat rebutjat, ell i els seus companys de minoria retiren llurs signatures de l'esmena.

El PRESIDENT: Aleshores, doncs, no hi ha prou signatures per a l'esmena.

VOTS I ESMENES, RETIRATS

El senyor XIRAU retira dos vots particulars a l'article cinquè, i anuncia que el contingut d'aquells el defensaran els seus companys en forma d'esmenes.

També retira un altre vot particular el senyor ROYO VILLANOVA i una esmena el senyor CALDERON.

EL CATALA, A CATALUNYA

Se'n llegeix una altra del senyor ESTEVE per tal que la llengua catalana sigui l'única oficial a la regió autònoma.

Es defensada breument pel seu autor, recolzat en l'article de la Constitució, per tal de demostrar que amb l'aprovació d'aquesta esmena no s'oblidarien els drets dels ciutadans no catalans, i ad-

(Segueix a la pàgina 8)

L'OBRER ANDALUS, TRAIT

Les acusacions que el doctor Vallina formulava contra alguns dirigents de l'obrerisme andalus des de les pàgines de El Noticiero Sevillano, han estat contestades pel Comitè de la Confederació Regional del Treball d'Andalusia i Extremadura amb un document llarguissim, en el qual s'intenta combatre, sense gaire èxit les greus imputacions que aquell feia contra els militants de la C. N. T. Mendiola i Zimmermann, acusant-los d'haver traït la causa proletària.

A través de la premsa andalusa d'aquests dies s'endevina la desillusió que aquelles acusacions han creat en els obrers d'aquella regió meridional de la República, d'una part per haver introduït el dubte entre els que més fe havien posat en els elements que els dirigien, d'altra part per haver-los dut a la convicció moral, si no a la prova material, que aquelles acusacions són certes, i que els sindicalistes de Sevilla han estat traïts.

El document del Comitè de la C. N. T. andalusa i extremenya, és un document que s'endevina redactat sota un gran aplanament — l'aplanament produït per les acusacions llançades — i amb el presentiment que el que s'hi diu no ha d'arribar a convèncer els qui el llegeixin.

El doctor Vallina es queixava que coses serioses i d'importància capital per a la preparació d'una revolució com és ara la fabricació de bombes, fossin tractades a la lleugera i gairebé en públic amb una gran inconsciència per alguns elements dirigents de la C. N. T. Aquest és un mal bastant estès en aquest país on, entre els conspiradors, sempre s'hi filtra una gran quantitat de dilettants amb l'únic objectiu vanitós de poder passar com esperits forts. Ja ens hi hem trobat en les conspiracions polítiques, i no és estrany que esdevingui el mateix en les conspiracions socials. De conspirar com un esport, a fer de confidents, només hi va un pas, i quan s'és confident es passa de seguida a fer d'agent provocador.

L'organització obrera andalusa ha estat minada pels conspiradors d'afició, pels confidents i pels agents provocadors. Això ha permès al Govern descobrir tota la trama real del que es preparava, i per mitjà dels agents provocadors, acabar-la de conduir on pogués fer fracassar el moviment.

En el darrer debat plantejat al Parlament a propòsit de la situació social de Sevilla apareixien, també, els capitans Aranya que embarcaven el proletariat andalus i es quedaven en terra quan el tenien enfrontat amb la guàrdia civil.

Això ha fet obrir els ulls als obrers de bona fe que, perquè havien estat i estaven encara explotats, se sentien impel·lits a adoptar actituds de rebel·dia que els lliuressin d'aquesta explotació. Aquests obrers la sentien la revolució que havien de fer, i tenien necessitat de saber-se ben dirigits, per homes en els quals creguessin, i en els quals poguessin dipositar tota llur fe.

Per això, en ésser posat al descobert que alguns d'aquests homes els havien traït, que més que ineptes eren covards, han vist tot d'una caure's dels ulls la bena que els duia enganxats, i han sentit penetrar ànima endins tota l'amargor de la fallida d'unes il·lusions covades amb un gran delit de superació.

Aquesta és la part romàntica del cas de l'obrer andalus explotat, que té necessitat d'uns guies en el terreny ideològic, i li semblava haver-los trobat (deixem a part l'aspecte moribond del pistolisme, propi per a comentar-lo degudament un altre dia.)

Avui l'obrer andalus ha vist clar on el duïen, enganyat, uns homes que li deien sentir la causa del proletariat com una missió apostòlica, i en canvi de fet tractaven només que de fer servir-lo com a carn de canó per a unes finalitats tèrboles. El llangueren al carrer i ells desapareixien la vigília. El feien còmplice del tràfic de bombes i es donaven les llistes a la policia. El deixaven sol davant dels màusers de la guàrdia civil perquè servís de víctima que l'endemà pogués ésser enlairada com una nova bandera. Preparaven l'alçament, i en un moment donat cursaven ordres contradictòries d'avançar-lo i de retardar-lo per a provocar el seu fracàs i amb ell la desmoralització. I tot en combinació amb la policia.

L'autoritat pot estar agraïda a aquests elements que així li faciliten llur obra. Els obrers, però, han de sentir per a ells el menyspreu més absolut, aquell menyspreu que mereixen els traïdors.

Diverses vegades hem parlat d'aquesta mena d'elements que es filtren en les organitzacions obreres amb el pretext de redimir els proletaris i amb l'exclusiu objecte — encara que no ho sembli — de servir l'element capitalista. Els obrers han d'anar-hi amb compte. Volen alliberar-se d'una explotació — de l'explotació de l'home per l'home — de què són víctimes i són explotats per partida doble: pels patrons i pels que els diuen que els volen redimir.

L'organ de la C. N. T. acusa el doctor Vallina de delator. No. El doctor Vallina ha complert amb el seu deure desenmascarant els que traïen aquells que deien defensar. Hi ha unes normes de decòrum i de dignitat que han mes, hi ha, en primer terme, la de no predicar una cosa per altra, i no enganyar la col·lectivitat. Una altra norma és de posar en evidència els fets. El doctor Vallina ha complert amb el seu deure.

RETURNS GERMANICS

El Dr. Friedrich Everling, membre del Reichstag, acaba de publicar un llibre titulat "El redescobrimient de la monarquia", en el qual anuncia la tornada propera als diversos solis germànics dels diversos reis i grans ducs. Segons aquest doctor, els prussians sospiren pels Hohenzollerns, els bavaresos pels Wittelsbachs, i tot Coburg sospira d'entendiment i de gust a base del casament de la princesa Sibilla, filla de l'ex-gran duc, amb el príncep hereu de Suècia.

Coses tan estranyes s'han vist i es veuen a Alemanya que no ens estranyaria que fossin en gran part veritat aquests sospiraments. Però ens fa l'efecte que el retorn monàrquic no serà una cosa tan senzilla com alguns es pensen i que en tot cas ja no portarà un dret diví tan directament relacionat amb el cel com el que presidí la preparació i la putrefacció de la gran guerra. L'ex-príncep August Guillem de Prússia, que és un nazi activíssim, em sembla que ha encertat el camí per a una parcial revalorització de les seves ex-perrogatives. No hi ha res com hitleritzar-se, perquè un "ex" príncep alemany torni a ésser alguna cosa.

Hitleritzar-se; perquè no sembla pas que n'hi hagi prou d'ésser amic de Schleicher. A través de Von Papen, l'home de la Reichswehr ja s'ha desvergonyit amb els socialistes en els decrets contra l'assegurança obrera; però no sembla gosar desvergonyir-se amb Hitler. Observant el joc dels decrets i de les entrevistes, hom veu prou bé (quan no ho enterboleix la redacció dels telegrams) el joc de la política. Les diverses maneres com ha estat anunciada l'anul·lació de l'ordre de dissolució de les formacions hitlerianes han marcat els moviments d'una maniobra governamental entorn de Hitler. Però l'entrevista d'aquest amb Von Papen sembla indicar que Hindenburg i Schleicher s'avenen (de grat o per força) a acceptar el nazi en cap com a còmplice en el gran retorn germànic de l'entabanament dels babaus i l'apropitament dels energúmens.

A. B.